

ZAJA ZOLTÁNNÉ

OSZTÁLYVEZETŐ

HEVES MEGYEI KORMÁNYHIVATAL GYÖNGYÖSI JÁRÁSI HIVATAL

HATÓSÁGI OSZTÁLYA

A szabálysértési törvény egyes rendelkezéseiről¹

1. Pórázon tartott kutya másik kutyát meglátva kiszakítja magát a nyakörvből és a másik kutyát megtámadja. Beleillik-e ez a veszélyeztetés kutyával tényállásba? Megállapítható-e a szabálysértés?

A Szabs. tv. önállóan határoz meg cselekményeket, amelyek megvalósítják a veszélyeztetés kutyával szabálysértést. Az elkövetési magatartásnak több formája van.

Egyrészt akkor valósul meg szabálysértés, ha a kutya felügyelete alatt álló személy a település belterületén a kutyát felügyelet nélkül bocsátja közterületre, vagy kóborolni hagyja.

Másrészt elkövetési magatartás a természeti és védett természeti területen, vagy vadászterületen póráz nélkül elengedett, vagy kóborolni hagyott kutya. Mindkét tényállásnál az elkövetés helyének jelentős szerepe van, ugyanis, a természeti és védett természeti területen bír csak jelentőséggel a póráz használata, a település belterületén nem szabályozza, mindinkább a kutya az utcákon, közterületen felügyelet nélküli „csavarvásának” elősegítését nevesíti szabálysértésként.

Harmadrészt, a fuvarozási szabályok szigorúbb követelményeinél nevesíti elkövetési magatartásnak azt, amikor a kutyát közforgalmú közlekedési eszközön szájkosár és póráz nélkül szállítják (kivéve a vakvezető, ill. a mozgáskorlátozottakat segítő kutyát). Itt kivétel nélkül, együttesen kell ellátni a kutyát szájkosárral és pórázzal.

Ezen elkövetési magatartások megvalósulásánál a jogszabály nem tesz különbséget a kutyák közötti fajtára, méretre, vagy tulajdonságra, viszont a Szabs. tv. által tovább taglalt veszélyeztetés kutyával szabálysértési tényállást megvalósítja az is, aki veszélyes ebét nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a veszélyes ebre utaló megfelelő figyelmeztető táblát. Itt a veszélyes eb szóhasználat kiemelt jelentőséggel bír. Az állatvédelmi hatóság (járási hivatal állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző szakigazgatási szer-

ve) egyedileg minősíti az ebet veszélyesnek és veszi nyilvántartásába, így a nyilvántartásba vett eb csak az előírtaknak megfelelően meghatározott feltételekkel és módon tartható. Tehát, a tartás körülményeinek megszegése emeli a cselekményt szabálysértéssé.

Egy cselekmény szabálysértéssé történő elbírálásához elengedhetetlen a körülmények teljes körű feltárása, vagyis a történeti tényállás ismerete. A feltett kérdés mivel részlegesen ismerteti a körülményeket, ezért egyértelmű válasz nehezen adható. Összegésként viszont kijelenthető hogy, a kutya támadó magatartását nem minősíti a Szabs. tv. szabálysértéssé.

2. A Szabs. tv. 44. § (6) bekezdése szerint az ügyek egyesítését, illetve elkülönítését fel kell jegyezni az érintett ügyek irataiba. A Szabs. tv. 44. § – új, 2013. szeptember 1-jétől hatályos – (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ügyek egyesítése és elkülönítése tárgyában hozott határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak. A két bekezdés alapján nem egyértelmű, hogy mit is kell tenni az egyesítés, elkülönítés esetén. Amíg csak a (6) bekezdés volt az volt a gyakorlat, hogy e tényről feljegyzést kell készíteni, melyről nem is kell értesíteni az eljárás alá vontat. A (7) bekezdés határozatról szól. Milyen iratot kell tehát készíteni egyesítés, elkülönítés esetén?

Kiindulva abból a tényből, hogy míg a szabálysértési hatóság alakszerű döntését kifejezetten határozat formájában hozza meg, addig a bíróság végzés formájában és a Szabs. tv. ide vonatkozó része e technikai jellegű döntéseknél a „határozat” formát nevesíti, ezért véleményem szerint a szabálysértési hatóság alakszerű határozatba foglalja, mely ellen nincs helye jogorvoslatnak, míg a bíróság az iratra jegyi fel az ügyek egyesítését és elkülönítését.

3. A Szabs. tv. 105. § (1) bekezdésébe bekerült egy új mondat („Amennyiben a pénzbírság összegét külön jogszabály állapította meg, a pénzbírság mértéke miatt nincs helye kifogás benyújtásának.”), ami zavaró: A fix bírságösszeget tartalmazó jogszabályi

¹ Folyóiratunk „Szakmai kérdések és válaszok” rovatában az olvasóktól érkező kérdésekre próbálunk szakemberektől válaszokat kapni. E lapszámban a Szabs. tv. kapcsán érkezett kérdések megválaszolására kértük fel a szerzőt, mint a téma gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező szakértőt. Bízunk benne, hogy ezzel is elősegíthetjük az egészséges joggyakorlat kialakulását. Ha a T. Olvasónak jogértelmezési problémája, kérdése van, kérjük, küldje meg a szerkesztőségnek. Lehetőségeink szerint igyekszünk azokat mihamarabb megválaszolni. (A főszerk.)

rendelkezések alapján kiszabott bírságok esetében a bírság mértéke ellen kifogásoknak nincs helye. Akkor a nem fix bírságösszeget tartalmazó jogszabályi rendelkezéseknél van kifogásnak helye?

A Szabs. tv. jogorvoslati szabálya kiemeli a meghatározott összegű bírság kiszabásakor a pénzbírság mértékével szemben benyújtott kifogás kizárását. Ezeknél a szabálysértési tényállásoknál a szankcionálás mérlegelés nélkül történik, vagyis kötelező a kiszabandó összeg, míg a többi elkövetési magatartás során kiszabott pénzbírság mértékénél nem marad el az egyéniesítő jelleg. Tehát, a jogorvoslati szakaszban nincs lehetőség a fix bírságösszeget vitatni, viszont minden mást igen, így a mérlegelési keretet adó határozattal szemben van helye kifogás benyújtásának.

4. Az Sztv. 105. § (3) bekezdése szerint, ha a kifogásban olyan új tényt állítanak vagy olyan új bizonyítékra hivatkoznak, amelyet a szabálysértési hatóság a kifogással támadott határozat meghozatala során nem ismert, a szabálysértési hatóság ezen új tényre, illetve bizonyítékra figyelemmel a kifogás alapján a határozatát visszavonhatja, vagy az eljárás alá vont személy javára megváltoztathatja. Vagyis a határozatot a szabálysértési hatóság akkor változtatja meg, ha a kifogásban novum van. Egyértelmű elutasítás, ha az eljárás alá vont csak a bírság összegét sokallja?

Az Szabs. tv. jogorvoslati szabályainál a kifogás kvázi perújításnak felel meg. Abban az esetben van lehetősége a szabálysértési hatóságnak az érdemi határozat visszavonására, vagy módosítására, ha a kifogásban új tény, vagy új bizonyítékot hoztak fel. Így az érdemi döntés amennyiben jogszabályt sért, vagy érdeksérelem került megjelölésre a kifogásban és az eljárás során mindezek ismertek voltak, nem lehet felülvizsgálni a határozatot. A bírósági szakaszban sincs lehetőség a szankció nemének és mértékének súlyát felülbírálni. A bíróságnak csupán akkor van lehetősége a szabálysértési hatóság határozatának megváltoztatására, ha az új tény, az új bizonyíték a szabálysértési hatóság döntésének meghozatala során nem volt ismert, illetve a szabálysértési hatóság a jogszabályt helytelenül alkalmazta. A bírság összegének mérséklésére a végrehajtási szakaszban kerülhet sor a méltányossági kérelmek kapcsán.

5. A Szabs. tv. 247. § c) pontja a tankötelezettség megszegéséről szól. E tényállás megfogalmazása alapján egy évben csak egyszer követhető el, vagy a megfelelő óraszámú mulasztás minden egyes összegyűlésekor ismételten megállapítható a szabálysértés?

A Szabs.tv. 247. § c) pontja előírja, hogy ha a szülő, vagy törvényes képviselő, akinek a szülői felügyelet vagy gyámság

alatt álló gyermeke ugyanabban a tanévben az iskolai kötelező foglalkozásokról igazolatlanul a jogszabályban meghatározott mértékűnél többet mulaszt, szabálysértést követ el. Ezen megfogalmazás a szabálysértési tényállás legfontosabb elemeit határozza meg, és a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. EMMI rendelet 51. § (6) bekezdés a) pontja alkalmazandó mögöttes jogszabálynak, ami kimondja, hogy a Szabs.tv. szerinti tényállás megvalósulásához szükséges mulasztás mértéke, a tanköteles tanuló esetén harminc óra. A mulasztott órák száma adott napokhoz kötődik és az adott napon belüli tanórákhoz. Amikor egy tanítási éven belül a mulasztás eléri a harminc órát és az iskola házirendjében meghatározott mulasztás igazolására nyitva álló határidő, vagy határnap letelik, a mulasztás igazolatlanul – a cselekmény befejezetté – válik. Amennyiben az igazolatlanul mulasztott órák száma ismételten eléri az adott tanévben a harminc órát és az előző értesítésben foglalt tanórák időpontjait nem tartalmazza, továbbá a tényállás tisztázása során a szülő felelőssége bizonyítottá válik, a szabálysértési hatóság szankcionálási jogosultsága véleményem szerint megáll. A Szabs. tv. „*ugyanabban a tanévben*” kifejezése nem azt szolgálja, hogy csak egy tanévben egyszer követhető el a szabálysértés, hanem a harminc órás igazolatlan mulasztást az adott tanév időintervallumában kell figyelembe venni. Továbbá, figyelemmel kell lenni a kiskorú veszélyeztetésének fennállására, amikor az ügy gazdája az ügyészség, illetve arra is, amikor hat hónapon belül, legalább két ízben jogerősen pénzbírsággal sújtott személlyel szemben újabb eljárás lefolytatására kerül sor, mert itt már a bíróságnak van hatásköre.

6. A 87/2010. BK vélemény azt mondja, hogy az érték-egybefoglalás kötelező szabály a feltételek fennállása esetén. Mi legyen például egy januárban elkövetett, februárban jogerőssé vált, márciusban befizetett (esetleg befizetés helyett áprilisban közmunkával ledolgozott, vagy júniusban leült) szabálysértési ügygel, ha szeptemberben ugyanolyan szabálysértést követ el az eljárás alá vont? Mi értelme ezt a két cselekményt érték-egybefoglalni? Vissza kell téríteni ilyenkor, csak, hogy bűncselekményt bírálhassanak el?

A Szabs. tv. 177. § (6) bekezdése írja elő a szabálysértéseknek egymással történő érték-egybefoglalását azokban az ügyekben ahol a cselekmény ugyanabba a törvényi tényállásba ütközik és maximum egy éven belül követték el. Kimondja azt is, hogy ezeket az ügyeket együttesen kell elbírálni. Kivételt képez a büntethetőség elévülése és az üzletszerűség megállapítása. A társadalomra veszélyesség szempontjából elérni kívánt cél az, hogy ha az összesített érték a szabálysértési értékhatárt meghaladja, bűncselekmény minősített esete miatt büntetőeljárás keretében kerüljenek elbírálásra a cselekmények. Mindezek alapján csak akkor áll fenn az érték-egybefoglaláshoz kötöttség, ha az ügy az alapeljárás szakaszában van.